gemeente Barneveld

Aandachtsgebied: Dienstverlening
Team Financiën, control en administratie
E-mailadres: c.degast@barneveld.nl
Telefoonnummer: 06 27242071

Raadsvoorstel nr. 4954
Barneveld, 11 november 2026
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: Tweede Tussenrapportage 2026

Samenvatting raadsvoorstel

In de Tweede Tussenrapportage 2026 rapporteren we over de beleidsmatige en financiële afwijkingen. Daarnaast rapporteren we over de voortgang in de taakstellingen, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026, en over de stand van zaken investeringen. Daarnaast stellen we voor om enkele resterende budgetten vanuit 2026 over te hevelen die nodig zijn voor het alsnog uitvoeren van activiteiten in een opvolgend jaar.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

Wij bieden u de Tweede Tussenrapportage 2026 aan en stellen voor om:

1. de aangepaste budgetten voor 2026 per programma te autoriseren, exclusief budgetoverheveling, zoals vermeld in de Tweede Tussenrapportage 2026;

2. de mutaties in de stortingen en onttrekkingen in 2026 in reserves te autoriseren, exclusief de mutaties in de reserve Budgetoverheveling, zoals vermeld in de Tweede Tussenrapportage 2026;

3. de reguliere exploitatiebudgetten, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Tweede Tussenrapportage 2026, (voorlopig) over te hevelen van 2026 naar 2027, als begrotingswijziging op de Programmabegroting 2027, onder voorbehoud dat de Programmabegroting 2027 door de raad wordt vastgesteld;

4. het (voorlopige) saldo van de budgetoverheveling van € 2,025 miljoen in 2026 te storten in de reserve Budgetoverheveling;

5. het (voorlopige) saldo van de budgetoverheveling van € 2,025 miljoen in 2027 te onttrekken aan de reserve Budgetoverheveling, onder voorbehoud dat de Programmabegroting 2027 wordt vastgesteld in de raad.

6. de investeringskredieten die als onderhanden werk zijn opgenomen per saldo bij te stellen voor een bedrag van in totaal € 3,72 miljoen zoals opgenomen in de stand van zaken investeringen.

1. Inleiding
In de Tweede Tussenrapportage 2026 rapporteren we over de beleidsmatige en financiële afwijkingen. In het kader van realistisch begroten is met extra aandacht gekeken welke voordelen we kunnen melden. Nadelen melden we als dit samen hangt met een ontwikkeling die onvoorspelbaar, onvermijdelijk en onuitstelbaar is. Daarnaast rapporteren we over de voortgang in de taakstellingen, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026, en over de stand van zaken investeringen. Daarnaast stellen we voor om enkele resterende budgetten vanuit 2026 over te hevelen die nodig zijn voor het alsnog uitvoeren van activiteiten in een opvolgend jaar.

2. Beoogd effect
In de Tweede Tussenrapportage 2026 rapporteert het college aan de raad over de eindprognose van 2026. De rapportage geeft inzicht in afwijkingen in de uitvoering van het beleid binnen de budgetten, zoals vastgesteld in de actuele Programmabegroting 2026 met als peildatum 1 augustus 2026. De tussenrapportage geeft de raad de mogelijkheid om bij te sturen en waar nodig aanpassingen van beleid of budgetten in 2026 goed te keuren. Het stelt de raad daarmee in staat om invulling te geven aan de kaderstellende, controlerende en autoriserende taak.

3. Argumenten
1.1 Financiële afwijkingen leggen we op grond van de financiële verordening via een tussenrapportage voor aan de raad
In de financiële verordening van de gemeente Barneveld is opgenomen dat het college de raad gedurende het jaar informeert door middel van twee tussenrapportages. Hierin zijn de realisatie en afwijkingen van de begroting opgenomen en waar nodig voorstellen ter wijziging van de begroting (Financiële verordening gemeente Barneveld, Hoofdstuk 1; artikel 3 en 5). Dit is inclusief mutaties in de reserves en voorzieningen. Financiële afwijkingen met een minimum van € 50.000 aan lasten of baten op het niveau van het beleidsproduct zijn opgenomen.

4.1 en 5.1 Het autoriseren van het overhevelen van budgetten van 2026 naar een opvolgend jaar, via een reserve Budgetoverheveling, valt onder het budgetrecht van de raad.
De budgetten in categorie A zijn incidentele middelen en zijn beïnvloedbaar. De budgetten in categorie B hebben betrekking op meerjarige projecten/programma's, waarbij op het moment van beschikbaar stellen van het budget al duidelijk was dat dit deels in volgend(e) ja(a)r(en) wordt benut. Het betreft daarom een technische budgetoverheveling. De budgetten in categorie C zijn middelen die vanuit een september- of decembercirculaire beschikbaar zijn gesteld. Door het late bekend worden kunnen deze middelen niet meer in het lopende jaar besteed worden.

5.2 Alle voorstellen zijn grondig getoetst aan de spelregels, het zijn voorstellen waarvan het voldoende zeker is dat het overgehevelde budget daadwerkelijk wordt besteed in opvolgend jaar.
Als resultaat van de toetsing is een aantal van de oorspronkelijk ingediende voorstellen ingetrokken, danwel vervallen, omdat deze niet aan de vooraf opgestelde spelregels voldeden. Hiermee is het aantal voor te leggen overhevelingen beperkt. Ten opzichte van 2025, zien we een lichte stijging in categorie A en een forse daling in categorie B.

5.3 De totaal te besteden middelen voor een genoemde activiteit, inclusief overgehevelde budget, blijft gelijk.
Tijdens het opstellen van de Jaarverslaggeving 2026 wordt gekeken wat het werkelijke saldo is van de over te hevelen budgetten. De naar een opvolgend jaar overgehevelde budgetten passen we aan. Hiermee voorkomen we dat er door een overheveling onbedoeld extra budget kan ontstaan. Wij rapporteren hierover in een bijlage in de Jaarverslaggeving 2026.

4. Kanttekeningen

1.1 Op basis van de financiële verordening geeft de raad autorisatie op het niveau van het programma. De huidige tussenrapportage rapporteert over afwijkingen op het niveau van het beleidsproduct, in lijn met aangenomen amendement 12 bij de Programmabegroting 2024.
Voor het begrotingsjaar 2026 zijn nog geen andere afspraken gemaakt en daarom rapporteert de tussenrapportage op het niveau van beleidsproduct. Voor begrotingsjaar 2027 is besloten tot een andere indeling van de P&C documenten met meer en gemiddeld kleinere programma's. Vanaf dat jaar zullen de tussenrapportages rapporteren op programmaniveau.

5.1 Het meenemen van beleid naar het volgende jaar komt bovenop beleid dat voor dat jaar reeds is gepland.
De grondslag voor het niet tijdig kunnen besteden van beschikbaar gesteld budget is vaak het niet (tijdig) kunnen vinden en/of vrijmaken van geschikte capaciteit. Het risico bestaat dat meenemen van beleid uit het lopende jaar naar een opvolgend jaar leidt tot doorschuifeffecten van al in 2027 geplande activiteiten.

5. Financiën

Op basis van de eindprognose van 2026 wordt er in de Tweede Tussenrapportage 2026 voorgesteld om de begroting bij te stellen met € 454.000 voordelig. Het verwachte begrotingsresultaat 2026 (na mutaties reserves) komt uit op € 260.000 voordelig.
De grootste financiële afwijkingen zijn zichtbaar binnen programma 1 en programma 3. Programma 1 laat een nadeel zien van € 2,1 miljoen. Dit is vooral het gevolg van € 3,4 miljoen hogere lasten voor jeugdhulp. De specifieke uitkering van € 0,8 miljoen voor niet-beoogde jeugdzorgkosten beperkt dit nadeel gedeeltelijk. Programma 3 kent daarentegen een voordeel van € 3,8 miljoen, dat vrijwel volledig wordt verklaard door een incidentele ontvangst van € 3,6 miljoen uit de Realisatiestimulans.
De gemeente Barneveld heeft middelen ontvangen uit de Regeling Realisatiestimulans op basis van gerealiseerde bouwstarts van betaalbare woningen. Met deze regeling ondersteunt het Rijk gemeenten bij het realiseren van betaalbare woningen. De ontvangen middelen zijn vrij besteedbaar. Het college is voornemens (een deel van) deze middelen in te zetten ten behoeve van de volkshuisvestelijke opgave en de realisatie van de gemeentelijke woningbouwambities. De concrete inzet van deze middelen wordt de komende periode nader uitgewerkt en inhoudelijk onderbouwd binnen het beleidsprogramma Volkshuisvesting.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie
   Niet van toepassing.
b) Communicatie
   De Tweede Tussenrapportage 2026 wordt gepubliceerd middels de raadsagenda en als webpagina via de P&C tool van de gemeente Barneveld.

7. Vervolgstap

Na vaststelling wordt de tussenrapportage naar de provincie gezonden.

8. Bijlagen

- Tweede Tussenrapportage 2026

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

de secretaris,	de burgemeester,
W. Wieringa	J. van der Tak